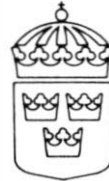

Motion till riksdagen

1988/89:Ju601

av Bengt Harding Olson (fp)

Det straffbara området för vårdslöshet i trafik

Mot.
1988/89
Ju601-605

Rättsväsendet tvingas till prioriteringar för att över huvud taget kunna fullgöra sina många arbetsuppgifter på ett acceptabelt sätt. Den prioriteringen innebär bl.a. att vissa brottsutredningar inte kommer till stånd eller fördröjs avsevärt. I det perspektivet är det angeläget att undersöka om det finns någon del av verksamheten som kan rationaliseras utan fara för rättssäkerheten.

Förseelser i trafiken

På trafikområdet torde det finnas stora vinster att göra, nämligen den del som avser utredning och lagföring av vanliga gatukrockar och liknande olyckor. Idag går det åt tusentals utredningstimmar och hundratals årsarbetskrafter hos polis och åklagare (och även i viss mån hos tingsrätterna) för att handlägga de banala trafikolyckor som inte har sin orsak i medveten chanstagning eller avsiktligt åsidosättande av trafikföreskrifter utan endast utgör resultatet av momentan ouppmärksamhet eller felbedömning. Det kan starkt ifrågasättas det rimliga i att avsätta rättsväsendets knappa resurser för lagföring av dessa gärningar.

Lagföringens syften

Lagföring av brott och förseelser har två syften. Dels att straffa gärningsmannen så att han/hon inte gör om samma sak igen, dels att avskräcka övriga medborgare i vårt samhälle från att hemfalla åt sådant handlande. Upplevelsen av en trafikolycka räcker mer än väl för flertalet människor för att åstadkomma eftertanke för framtiden. Dessutom är det så mycket annat förknippat med en trafikolycka att själva upplevelsen med fog kan anses utgöra straff nog. Dels medför själva olyckan ofta en direkt chock för den inblandade, dels blir effekten bonusförlust på försäkringen och stillestånd några dagar, dels resulterar den inte sällan i skador på egen person och det fordon man fört, dels ger upplevelsen av olyckan i sig anledning till grämlse över den egna klantigheten. Med andra ord: föraren har fått sitt straff flera gånger om innan rättsmaskineriet ens malt färdigt halvvägs.

Bötfällningen har inte heller någon mätbar avskräckande effekt på andra presumtiva trafiksyndare. Dessutom torde risken för rapportering, utredning och lagföring för en "vanlig" krock vara mindre – kanske rent av väsentligt mindre – i exempelvis Stockholm än på andra ställen i landet. En krock som endast resulterar i fordonsskador torde endast undantagsvis

föranleda lagförelse i Stockholm. Därtill är resurserna för små. Ute i landet kan situationen stundtals vara en annan.

För övrigt torde de ynka dagsböter med ytterligare utgifter för "syndare" som sedermera kan bli följden av utredningen och åklagarens arbete av många upplevas som "lök på laxen".

Mot. 1988/89
Ju601

Riksåklagarens inställning

Tankar i denna riktning framfördes redan 1984 av riksåklagaren i en promemoria till justitiedepartementet med förslag om bl.a. höjning av oaktsamhetsgränsen för vårdslöshet i trafik. Riksåklagaren skriver där:

Straff för vårdslöshet i trafik skall ådömas endast den som i väsentlig mån brister i omsorg och varsamhet i trafiken. Det skall vara fråga om medvetet risktagande av allvarlig art. Vid bedömningen bör man mer än f.n. utgå från trafikantens egna förutsättningar. Rena felhandlingar bör därför kunna bli straffria, om inte brott mot någon särskilt straffbelagd trafikregel inte förekommit i sammanhanget. För att markera att avsikten inte är att allvarligare vårdslöshet skall bedömas lindrigare än hittills föreslås att ett lägsta straff, 25 dagsböter, skall stadgas för vårdslöshet i trafik.

Avgränsning av straffområdet

Det straffbara området för vårdslöshet i trafik bör avgränsas i enlighet med RÅ:s inställning genom ändring i trafikbrottslagen. Härigenom ger man människorna i trafiken liksom i samhället i övrigt ett utrymme för icke straffbar oaktsamhet, som rimmar väl med vad svensken i gemen tycker.

Effekten av allt detta skulle bli – förutom att trafikanterna inte känner sig jagade – att polis och åklagare får mer tid att ägna sig åt sådant som både de och svenska folket anser angelägnare.

Hemställan

I anledning härav hemställs

att riksdagen hos regeringen begär ändring i trafikbrottslagen (1951:649) om vårdslöshet i trafik för att avgränsa det straffbara området i enlighet med vad som anförts i motionen.

Stockholm den 12 januari 1989

Bengt Harding Olson (fp)